

25.5.64

(41)

מחשב. ר"מ האגף
א' קישור

תשכ"ד - תרצ"ג
(בג"א רשמי)

כבוד הירושלמי, כנסת בכפרה,

מדוניות השכר כפי שתוצר עליה ע"י המספלה הינה חלק

המדוניות הכלכלית של המספלה, השוקדת על פיתוחה הכלכלי של
המדינה והגברת ביטחונה. אין לראות במדוניות השכר נושא עצמאי
אשר ביחון לדון בו ללא קשר לסצנבו הכלכלי בכללו.

בשל רגישות הנושא והמחח הממלוח לזיובי השכר מאבדים

לעיתים הגורמים הקטורים בנושא את שיקול הדעת הכולל ובמפסים
לפתרונות קלים שכביכול יצנו לדרישות ספסיפיות מבלי לגרום נזקועים
במשק. הון בנושא בדרך זו מפלה עצמו ומסוכן מזה מפלה אחרים. אין
זו דרך קלה לתקן פיוורמים שנוצרו במרוצת השנים בלחץ תביעות שכר
והפתרונות עד הוק. בכל פתרון יסודי וברירת דרך חדשה בתקלים
בקשנים אשר חובה עלינו לראותם ולהתגבר עליהם. דרך קלה היא
לצאת בהצהרות בגורת דרכה של המספלה המאנדת דרכה בסבך השכר מבלי
להציע מדוניות שכר חדשה.

אין סילוף אמת קשה מזה וכל המעלה מננה זו סתכחם במזיד

לפנולמה של המספלה בנושא זה בשנים האחרונות.

שתי אבני פינה הונחו בקביעת מדיניות השכר לשנים הבאות

המושתת על יסודות קבועים ולטווח ארוך. בשירות הציבורי -

דו"ח ועדת הורוביץ, ובמסגרת בכלל המוסד לחלק התפוקה וההכנסות.

ב-1961 סונתה ועדה ציבורית בהסתתפות כל מפלגות

הכנסת, למעט מק"י, בראשיית נגיד בנק ישראל, אשר מתפקידה היה

לבדוק ולהמליץ על מדיניות שיאפשרו סילוק העוררות שנוצרו

במרוצת הזמן במערכת השכר בשירות הציבורי. על אח בנידוי

התקפות עולם בין חברי הרועדה הגיע הרועדה להחלטה פה אחד

בבעיות העקרויות.

הרועדה המליצה על מערכת שכר חדשה לעובדי השירות

הציבורי המושתת על מרכיבי שכר אחידים לכל התפקידים שהעקרון

הסוגה ביסודה, הוא תלום שווה בעד עבודה בשלה ערך שווה.

כפחרון להסדר השכר בכלל המסק, יזמה הממשלה הקמה מוסד

לחקר התפוקה וההכנסות. זאת על רקע סגמה קיימת בארצות המערב

לקשור את עלית השכר בעלית הפיריון והתפוקה הלאומית, כדי

למנוע השפעות אבנפלציוניות של עליות שכר מעל ליכולת המסק.

ההסכם על הקמת הסוסד נעשה בהשתתפות המסמלה, ההסתדרות והתאחדות בעלי החציה. כל הגורמים היו בדעה ברורה שניתן להסיב את סכרו של הצובד וכל הסוחפים האחרים בייצור רק בפידה שהגידול בתפוקת סודיק זאת. בהתאם לססצאי הסוסד נקבעה מדיניות הסכר ל-1964 והוחלט על העלת סכר הצובדים בשעור של שלוש אחוז בנוסף לזחילה אוטומטית של הסכר, שהריגה סודך זו אצא היתה סוליקה סולל את הצובדים וכל חוספת סכר מעל זאת עלולה לגרור את הססק לסעבל קססים של עליה סחירים ואינפלציה הטביאה נזק בראש וראשונה לציבור הצובדים.

אין עמדי הססק שלכל צובד או קבוצה צובדים סיבות טובות להצוקת חבינותיהם, אך חביעות אלה חייבות להבחן בססד אפשרויות הססק וצרכי חסדינה, לכל נהיה בחזקת הסכרותים את הענף עליו אנו יושבים.

רבות הן חרופות הקסט שהוצעו בעת האחרונה בסמן פתרונות חלקיים, אך הסציפים לא ראו חובה לעצמם לפרט היסב כיצד ניתן להביא הצעותיהם אצ מן הכוח אל הפועל.

אין זו דרך מקובלת לתלוש בקורה אחת או שתיים ולהתייחס אליה
בלבד. אלה הסציעים לבחק את הצמידות הקיימת בין קבוצות העובדים
הטובות כפתרון חלקי לבעיית השכר על-מנת לתת פיצוי מעל לשלושה
אחוז לחלק מהעובדים. האם הם מציעים סתן תוספת קטנה מסלושה
אחוז לחלק האחר? או שמא בידיהם פתרון קסמים המאפשר סתן תוספת
גדולה יותר מאשר המסק מסוגל לעמוד בו. סתן סדר העדיפויות
הסוציאליות? איזה ענף יעדיפו ומה הם השיקולים המביאים
איתם.

הצמידות הקיימת כיום בין קבוצות העובדים הטובות
אינה ברובה צמידות פורמלית ונקבעת ע"י הממשלה, אלא הינה ביסווי
למבנה החברתי בארץ הבעדר סחיצות חברתיות ברורות בין קבוצות
העובדים הטובות. במסגרת השירות הציבורי בוחן דו"ח הורוביץ
תשובה על חלק מבעיית הצמידות על-ידי קביעת דירוג אחיד לפי אמת
מידה אובייקטיבית להערכת התפקודים.

בראה היה שדרך זו מאפשר פציאת פתרון כולל וצורך

לחבישות השכר של הקבוצות הטובות בשירות הציבורי.

בכל סחלך חזיונבים על הכנסת השיטה החדשה שותפו באופן פעיל
אנשי ההסתדרות בניגוי איגוד עובדי הסדינה והתסדרות הפקידים.
הדבר נעשה כיוצאת כולם ונזעה ברורה שעולים אנו על דרך המלך
בקביעת מערכת סכר חושה בשירות הציבורי. מסונה ומפער היה לראות
את חוסר הסבלנות שגילו חלק מקבוצות העובדים בהחיקת הקץ ובנסיון
להשיג הטבות סיויות אשר היו הנרסות כבר בראשיתה את השיטה
המוצעת. קשיים אלה סנעו ביצוע מהיר ויעיל של הכנסת השיטה
החדשה.

הקשיים הנטרמים לאחרונה בטשא-ומתן עם העובדים בשירות
הציבורי והזעזועים המלווים אותם סאייטיים לשבט אורחות המסק
והסדינה, הביאו את הממשלה וההסתדרות למסקנה שיש להקים סוסד
בוררין אשר יסמל בתקופת זו בכל הסכסוכים הקיימים בדיוני השכר
במסק הציבורי. הסכסוכו להעביר הסכסוכים לידי בודרות במגמה לאפשר
סיפול עניני בבפירות השכר לא תחת לחץ מדיק המוצע בשירות הציבורי.
היקף התביעות של העובדים לעליית שכר והדרישות הסופרדות
שהוצלו ע"י הקבוצות המוגנות בראים כמעולם אחר על רקע סבננו הכלכלי
ביסחוני והמאורעות הסוככים אותנו בשפת האחרונה.

באם נענה לדרישות המועלות ע"י הקבוצות נברור את המסק

לעליות שכר הצעירות במאות מיליונים. עליה על 20% אשר חלק
מקבוצות העובדים ונאות בהן עליה סינימלית על היקף תשלומי שכר
במסגרת ההכנסה הלאומית של כ-32 מיליארד לירות מסמכמות טאליהן
במאות מיליונים.

הממשלה לא החליטה להסיל סקצירת בלתי חוקיות ואם כישהו
מפרם כך החלטת הממשלה הריהו מגלה אי-הבנה כלפי תוכנה של החלטה.
כרובתה של הממשלה בהחלטתה הנדונה היתה לקבוע מדיניות מסוימת
ולהודיע על מדיניותה זו לציבור כולו ולאנכודים שלהם היא נוגעת.
מדיניותה של הממשלה היא להתייחס לתופעה חדשה זו של האסת העבודה
בשירותי ציבור חיוניים כאל המסקת עבודה מוחלטת, והמעס לכך הוא
סאין הכול סמסי בין טביתה הסתבסאת באי-עשיית העבודה אגב העדרות
מסקום העבודה ובין טביתה הסתבסאת באי-עשיית העבודה אגב נוכחרת מיסית
במקום העבודה. בשני המקרים העבודה אינה בעשית והנזק לציבור
ולמדינה הוא עצום.

במקרה של שביתה כוחלסת קיים במדינה נוהג לפיו אין הספניד
טסלם לעובדים שכר בעד ימי ההפדורת - אלא אם כן מגיעים הצדדים
להסדר אחר בסיום השביתה. גם בחקשי"ר בסעיף 42.116 נקבעה הוראה
דומה כלפי עובדי המדינה וזו לשונתה:

42.116 בעד עובד מעבודתו לרגל שביתה, בין ליום עבודה שלם או

יומם, בין לחלק של יום עבודה, לרבות העתקפות באסיפת

עובדים שקויימה בשעות העבודה, ללא אישור המסד או

היחידה (ראה 05.211), אינו זכאי למשכורת בעד הזמן בו

בעד לרגל השביתה, אלא אם אישרה בצינות השירות שהוא

זכאי לה.

הוראה זו אמנם מדברת על העדרות מעבודה, אולם כאמור,

לדעת המפעלה גם ברכחות במקום העבודה דינה כדין העדרות מהעבודה -

אם העובד רק נוכח במקום אך אינו עושה את עבודתו. שכן רק עשיית

העבודה בצורתה המקינה והסקרבלת מזכה את העובד בשכר המגיע לו.

כמו בכל המקרים של קביעת מדיניות מטעם המפעלה, גם במקרה

הנדון ביצופה של המדיניות ייעשה במסגרת החוקים הקיימים וגם

בעזרת חקיקה חדשה - אם יהיה צורך בה.

אלו שקלים

אם אכן דרושים תיקונים בחוק ומה הם התיקונים הדרושים, אך אם יתברר לממשלה שיש צורך ביזמה חקיקתית היא לא תהסס לבקש יזמה זו בהקדם. חשוב שהעם כולו ואלה המשתתפים או המתעניינים להשתתף בשביתות או בשביתות האסה לסינייהן ידעו כי בחושה החלטתה של הממשלה לא לשלם שכר לעובדים המוגנים בצורה זו במשק המדינה ובשירותיה, וכי היא תבצע החלטתה זו - כפי שהודיעה עליה - גם אם יהיה צורך ליזום חוקים מיוחדים או תיקונים בחוקים הקיימים - וגם אם יהיה צורך להקנות לחוקים אלה חוקי למפרע עד ליום שבו נמסרה לראשונה הודעת הממשלה על המסקת תשלומי השכר האסורים.

הרוחה הכלכלית בה אנו נמצאים כיום עלולה להוליך שולל את אלה המאמינים כי היבטנו אל המרוחה נאל הבחלה. רווחה זו באם לא נבטטה הינה ברת חלוף.

על רקע התפתחות בזירה המדינית-ביטחונית נאלץ להפנות יותר סובבן משאבים רבים לניסוס ביטחוננו.

מבמה זו פונה אני אל רגש האחריות של ציבור העובדים,

אשר במרחני לא יאכז, לבל יחרגו בדרושהיהם מעבר ליכולת המסק

ויסו שכת למציאת פתרון בעיות השכר. באם צעדנו צעד להקים

מוסד בוררים זכאית המדינה לדרוש מעובדיה שתפסקנה ההכסלות

והשיכובים ובאם לא ניתן להגיע לסיכום במשא-ומתן ישיר יספרו

הדברים לבוררים.